

Xaxii kuan

El joven borracho

Ngigua de San Marcos Tlacoyalco

Xaxii kuan

El joven borracho

Ngigua de San Marcos Tlacoyalco

Autor: Jacob Luna Hernández

Pubicado por:
Xan thenga ngigue'e
San Marcos Tlacoyalco, Pue.
2012
.4 c

vero_kunithjao7@hotmail.com
Jacob_kunithjao@hotmail.com

Resumen: Este cuento narra la historia de un joven con problemas de alcoholismo. Cuando su papá trata de aconsejarlo, él se molesta y finalmente se va de la casa. Por último reconoce su error. Por eso es mejor obedecer los consejos de papá.

Xaxii kuan

Be'e naa xaxii kain ncha'on bakuan xan.

Ko xaxii ji'i kuan xan inchin kainxin ncha'on ko
sabakji xan nguii tsukjin ko anto thie bakjan
xan.

Ko naa thie ndudee xan be'e ndo xraxaon
ndo ko ndachro ndo:

—Chjan ji'i se'a sechon xan si tsanchrjanda
xan rukuan xan icha.

Ko thie mee chu'en ndudee xan.

— |

Are juii xan, jituyao xan, ko dintja xan
ntha dijexin nchia: tan, tan, tan. Ko bachrje
ndudee xan ko ndachro ndo:

—Utsje ncha'on ndathjo ikuan'a ko ja'a
thin'a.

Ko je'e xan bathe'e xan:

—Tanchrjandana, tumina kuanxinna ko
ja'an nuna thi ntha'a ko ncheñao'a na.

Ko ndudee xan ndachro ndo:

—Thi'in ndakua, ja'an rinao'a naa chjan
jañaa inchin ja'a.

Ko bathe'e xan inaa:

—Incheñao'ana, ja'an satsji ngain xan
dakji'an jian ko nthi'á tasithona.

Ko ndudee xan tabechiin ndo ko ndachro
ndo inaa:

—Hijo thi'in jian ixin thi rinche'e, nchao'a
jii.

Aro bithikaon'a xan ko sakjui xan.

Ko batho na'o kunithjao ko chjan ji'i
ndachro xan:

—Ja'an itsanga'a na ko ichrjuin'a tununa ko
anto thiin ngaa tse'e na.

Ko are bikon xan bakuanka'o ndache xan:

—¡Sathjixin ja'a nthi'i!, ixruin xraa ko anto
ni'a, thjee tinoo sathji.

Ko be'e xan xraxraon xan thi ndache
ndudee xan: “Icha jian rugithika'on ndudana,
ixin jai anto nina ko ixru'in xruan jii ixin chin
richunda”.

Ko anto tangi bagathue'e xan, ko naa
ncha'on ndudee xan tarede'e ndo ngaa nthi'a, ko
bikon ndo xan ko anto kuikunu'e ndo xan.
Ko kjui ndo kjuua ndo xan ko sabikao ndo xan
ngain nchiandu'a ndo ko benda ndo xan kainxin
ncha'on xra bechon xan.

*Thi tangi ná nthi'i ruchro ke kainxin
ncha'on suthikaon ná ndudaa ná, maski
xraxaon ná ixin xru'in nu'e ndo aro je'a
jañaa ixin je'e ndo rinao ndo kain thi jian
sintho'o ná ja'an ná. Menxinxin suthikaon
ná kain thi jian tjagua na ndo.*

Fin

